

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1377/2019
28.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Соње Павловић, Радослава Петровића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела недозвољен промет акцизних производа у помагању из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији у вези члана 35. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, адвоката Живорада Лекића и браниоца окривљеног ДД, адвоката Александра Петровића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 610/18 од 28.08.2018. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 29/19 од 06.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 28.01.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, адвоката Живорада Лекића и браниоца окривљеног ДД, адвоката Александра Петровића, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу К 610/18 од 28.08.2018. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1 29/19 од 06.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу К 610/18 од 28.08.2018. године, поред осталих, окривљени АА, ББ, ДД, ВВ и ГГ, оглашени су кривима и то окривљени АА, ББ, ДД, ВВ, ГГ, да су извршили кривично дело недозвољен промет акцизних производа у помагању из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији у вези члана 35. Кривичног законика, а окривљени ДД и због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, па су, поред осталих, окривљенима АА, ВВ, ББ и ГГ изречене условне осуде, тако што су им утврђене казне затвора у трајању од по 6 месеци и истовремено је одређено да се тако утврђене казне затвора неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 2 године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, не изврше ново кривично дело.

Истом пресудом према окривљеном ДД, утврђене су појединачне казне за свако од извршених кривичних дела и то за кривично дело недозвољен промет акцизних

производа у помагању из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији у вези члана 35. Кривичног законика, казна затвора у трајању од 6 месеци, а за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, казна затвора у трајању од 6 месеци и новчана казна у износу од 50.000,00 динара, а затим је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци, која ће се према окривљеном извршити по правноснажности пресуде, када исту буде почео да издржава у просторијама у којима станује, уз примену мере електронског надзора, у коју казну ће се окривљеном урачунати време проведено у притвору у периоду од 06.12.2017. године до 08.12.2017. године. Истовремено је одређено да ће суд, уколико окривљени за време издржавања казне самовољно напусти просторије у којима станује једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова, одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора. Окривљени ДД осуђен је и на новчану казну у износу од 50.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде и одређено је да ће суд, уколико наведену новчану казну не плати у остављеном року, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Према окривљеном ДД изречена је мера безбедности одузимање предмета, па је од истог одузет пиштољ марке „ЕКОЛЛ“ фабрички број ЕТ ..., калибра 8 мм П.А.К са припадајућим оквиром и 6 метака, калибра 6,35 мм Browning, који је од окривљеног одузет по потврди о привремено одузетим предметима од 06.12.2017. године.

Окривљени су обавезани да надокнаде трошкове кривичног поступка и да плате суду на име паушала износе од по 5.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, а окривљени ДД је обавезан да плати ОЈТ у Крагујевцу износ од 16.129,75 динара, на име трошкова унапред исплаћених из буџетских средстава ОЈТ у Крагујевцу, на име вештачења од стране вештака Зорана Васовића, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док ће о преосталим трошковима који настану до окончања поступка суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1 29/19 од 06.05.2019. године, усвајањем жалбе заједничког браниоца окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ и ЂЂ, укинута је првостепена пресуда, само у односу на окривљеног ЂЂ и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, док су у преосталом делу жалба заједничког браниоца наведених окривљених и у целини жалба браниоца окривљеног ДД, одбијене као неосноване и првостепена пресуда је потврђена, а у односу на окривљеног ЕЕ, првостепена пресуда је остала неизмењена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

-бранилац окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, адвокат Живорад Лекић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде у односу на наведене окривљене у смислу члана 423. тачка 1) ЗКП или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање. Предложио је да буде позван на седницу већа.

-бранилац окривљеног ДД, адвокат Александар Петровић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је поднети захтев основан и да у целини или делимично укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтевима нашао:

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, адвоката Живорада Лекића и браниоца окривљеног ДД, адвоката Александра Петровића, су неосновани.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, адвокат Живорад Лекић, у поднетом захтеву истиче да су нижестепени судови у побијаним одлукама погрешно применили члан 35. КЗ који се односи на институт помагања у извршењу кривичног дела, јер се исти у конкретном случају није могао применити. Наиме, по ставу браниоца, окривљени нису могли бити означени као помагачи окривљеном ЕЕ у извршењу кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, јер је наведено кривично дело свршено набавком резаног дувана, коју је извршио првоокривљени ЕЕ, у односу на кога је првостепена пресуда постала правноснажна, и након тога ни теоретски ни практично није могуће помагати учиниоцу тог кривичног дела. Осталим наводима затева овај бранилац истиче да се у субјективном смислу, у радњама окривљених АА, ББ, ВВ и ГГ, не стичу елементи кривичног дела за које су оглашени кривима, јер су исти ангажовани као радна снага која за дневницу обавља одређени посао, па самим тим у односу на радње и последицу тог кривичног дела немају никакав психички однос, а посебно нису могли поступати са умишљајем.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног ДД, адвокат Александар Петровић, такође оспорава радњу помагања окривљеног ДД, обзиром да се окривљени радњама паковања дувана прикључио тек дана 06.12.2017.године, када је, према наводима захтева, кривично дело већ довршено самим транспортом односно складиштењем резаног дувана.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Кривично дело из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, чини онај ко супротно прописима који регулишу опорезивање акцизама, неовлашћено производи, прерађује, продаје или ко набавља ради продаје,

држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет производе који се у складу са законом сматрају акцизним производима.

Одредбом члана 35. став 1. Кривичног законика прописано је да ће се онај ко другом са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела, казнити казном прописаном за то кривично дело или ублаженом казном, а ставом 2. истога члана прописано је да се као помагање у извршењу кривичног дела сматра нарочито: давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, стварање услова или отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела, учиниоца, средстава којима је кривично дело извршено, трагова кривичног дела или предмета прибављених кривичним делом.

Из чињеничног описа радње извршења кривичног дела садржаног у изреци првостепене пресуде произилази да су: окривљени АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, у време и на месту ближе описаном у изреци пресуде, са умишљајем помогли окривљеном ЕЕ у извршењу кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, при чему су могли да схвате значај свог дела и да управљају својим поступцима, на тај начин што су резани дуван, који је окривљени ЕЕ, више пута ноћу довозио и складиштио, у кућу и помоћне просторије окривљеног ЂЂ, својим „Пик ап“ возилом, паковали у кесице од по 50 грама са ознаком „Golden ...“, које су затим паковали у картонске кутије, а све ради стављања у промет, а који резани дуван није посебно обележен законом прописаним контролним акцизним маркицама и који се у складу са чланом 2. и 10. Закона о акцизама, сматра акцизним производом, чиме су поступили супротно одредбама члана 10. и 40д Закона о акцизи и члана 11. Закона о трговини, а били су свесни свога дела, хтели његово извршење и били су свесни да је њихово дело забрањено.

Имајући у виду одредбу члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, као и одредбу члана 35. КЗ, којом је ближе одређен појам помагања као облика саучесништва, по налажењу Врховног касационог суда, из изреке првостепене пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, стичу сва битна законска обележја кривичног дела недозвољен промет акцизних производа у помагању из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији у вези члана 35. Кривичног законика, и то како објективна која се тичу радње извршења дела тако и субјективна обележја наведеног дела, за које су правноснажно оглашени кривима. Наиме, помагање је свака радња којом се може допринети извршењу кривичног дела, па и радња паковања дувана у кесице, ради даљег стављања у промет, а у конкретном случају паковање дувана у кесице, а затим и у картонске кутије, вршено је у циљу реализације продаје истог и свакако представља радње помагања. У вези са тим, Врховни касациони суд, налази да је суд правилно правно квалификовао кривично-правне радње окривљених, правилно примењујући у конкретном случају одредбу члана 35. КЗ, то се стога, по налажењу Врховног касационог суда, неосновано захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Поред тога, наводи изнети у поднетим захтевима бранилаца окривљених истакнути су у жалби бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД и били су предмет

разматрања Вишег суда у Крагујевцу који је поступао у другом степену по жалби бранилаца окривљених изјављеној против првостепене пресуде Основног суда у Крагујевцу К.бр.610/18 од 28.08.2018. године. Виши суд у Крагујевцу, као другостепени је ове наводе оценио неоснованим, прихватајући разлоге првостепеног суда дате на странама 14., 15. и 16. образложења првостепене пресуде, и о томе на страни 5. у ставу четвртном другостепене пресуде дао разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Бранилац окривљеног ДД, као разлог побијања правноснажних пресуда наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. У вези са наведеном битном повредом поступка, бранилац окривљеног указује и на повреду члана 88. ЗКП. Међутим, како је истакнута битна повреда одредаба кривичног поступка, образложена чињенично, наводима да је првостепени суд, погрешно ценио да је одбрана окривљеног у погледу кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, дата у виду признања, те да је судска одлука заснована на конструкцији непостојећег признања извршења кривичног дела из члана 348. став 1. КЗ, Врховни касациони суд се у оцену истих није упуштао, јер погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреда члана 88. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

У захтеву браниоца окривљеног ДД, се надаље наводи да окривљеном и његовом браниоцу није достављен налаз и мишљење вештака за оружје и муницију и експлозивне направе, Зорана Васовића од 10.01.2018. године, ни оптужни предлог ОЈТ у Крагујевцу Ктв 411/18 од 03.08.2018.године, те да окривљеном није остављено довољно времена за припремање одбране, те да браниоци окривљеног нису уредно позвани на два главна претреса, али се по оцени Врховног касационог суда овим наводима указује на повреде поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, што у смислу члана 485. став 4. ЗКП, такође не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић